

Редовни снимки Йордан ДАМЯНОВ

Българска

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ГОРА

ISSN 1312-7055

Брой 3 (67), год. XIV, май 2018 г., София 1303, ул. "Антим I" №17

www.bulgarian-foresters.org

e-mail: bggora@abv.bg

Седмица на гората

Да бъдем горди със своя труд и да работим със самочувствието на професионалисти

Седмицата на гората - професионален празник на лесовъдската колегия, бе отбелязан за 94 път с тържественото откриване в Габрово на 2 април. Тази година Седмицата премина под мотото "Деца и гората на България за бъдещето на зелена Европа" и включи в безброй мероприятия най-младото поколение на страната. Стоици габровчета се включиха в залесяванията още в навечерието на Седмицата на гората, продължиха с различни инициативи и след празничната Седмица. В безброй акции и заедно с лесовъдите децата от цялата страна показаха, че милеят за горите на България и са готови да помагат те да стават все повече.

Центърът на България - Габрово, събра в зала "Възраждане" лесовъдската колегия и много гости за официалното откриване на Седмицата на гората. Вечната песен "Хубава си, моя горю", изпълнена от детския фолклорен състав "Габровче" и калоферските гайдарчета, отново развълнува присъстващи в залата. На ветераните тя припомни паметни дни на всеотдаен труд в залесяването, на младите отвори сърцето за гордост от принадлежността им към най-съзидателния труд в полза на обществото.

Организатори и домаки-

ни на церемонията бяха СЦДП - Габрово, Областната управа, начело с Невена Петкова, и Кметството на града с кмет Таня Христова. Двете градоначалнички сърдечно поздравиха присъстващите с празника и им благодариха за професионализма и любовта, с която работят за българската гора. Празникът събра ръководството на Изпълнителната агенция по горите - инж. Григор Гогов, инж. Росен Попсавов и Илиан Точев, директорите на шестте държавни горски предприятия и техните подразделения, на регионалните дирекции по горите, природните паркове, специализираните териториални звена, представители на лесовъдската наука и образование, ветерани.

В тържеството, открито от зам.-министъра Атанас Добрев с приветствено слово, участие взе и министърът на труда и социалната политика Бисер Петков.

"В контекста на Българското европредседателство - каза зам.-министър Добрев - Седмицата на гората е повод да напомним, че България разполага с едни от най-добрите съхранени и стопанисвани гори на континента. Зад това стои дейността на стотици служители по горите - инженери, лесовъди, лесничей, горски инспектори и стражари - стои вашият съзидателен труд. Бъдете горди със своя труд, защото той е посветен на бъдещите поколения."

Темата за децата и гората, трайно присъстваща в тазгодишната Седмица, продължи с вълнуващото есе "Горичката", прочетено от победителката в конкурса за литературни творби Моника Ръжданова, ученичка в СОУ "Св. св. Кирил и Методий" в Габрово.

С поздравителни думи към колегията се обърна доц. д-р Миглена Жиянс-

ки, директор на Института за гората при БАН.

В приветственото си слово изпълнителният директор на ИАГ инж. Григор Гогов каза: "Лесовъдската колегия е наследник на една от най-старите държавни администрации, с близо 140-годишна история. На днешния ден искам да ви уверя, че с вашия ежедневен труд вие сте достойни последователи на нашите предци. Годици наред лесовъдската колегия се справяла с предизвикателствата на времето, изискванията и нуждите на обществото. Заедно сме преодолявали трудностите и сме били горди с постиженията си. Днес очакванията към нас са много. Повишен е интересът на обществото към процесите в горите и към управлението им в световен аспект заради климатичните промени и екологичната им роля.

(На стр. 2)

Д-р инж. Меглена Плугчиева - с почетното звание "Доктор хонорис кауза" на ЛТУ

На стр. 2

Лесовъдите ветерани продължават традицията

На стр. 3

Гора е било и гора ще бъде

На стр. 8

Възстановяване на паметната плоча на лесовъда Яким Тошков

На 11 април по инициатива на Общинското предприятие "Трънска гора" и с изключителното съдействие на община Трън бе открита възстановената паметната плоча на първия лесовъд в околията Яким Тошков. С отдаване на почит и поднасяне на цветя и венци на паметника лесовъдите от ОП "Трънска гора", Държавното горско стопанство, както и служители на Районното управление на МВР и на общината и ученици от "Детско полицейско управление" към СУ "Гео Милев" в

Трън се събраха да открият Седмицата на гората. След това бе извършено залесяване на 400 фиданки от черен бор и дъб в горска територия, предоставена от ДГС - Трън.

Паметникът е съграден от колеги лесовъди в знак на признателност преди десетилетия в м. Кръст, в боровата гора. На паметната плоча личат думите: "Почивай сред вечно зелената борова гора - твое дело, скъпи ни!"

Яким Тошков е основоположник на залесителните дейности в Трънска околия, като по неговата инициатива са създадени едни от най-старите противоерозийни култури на територията на Пернишка област. Той е роден на 25.11.1877 г. в Трън. Завършва образованието си в Писек, Чехия, и през 1898 г. започва работа като лесничей в Хасково. От 1909 до 1914 г. работи в Трън заедно с Цоньо Иванов. За 20 г. в професията е преместван 20 пъти и уволняван 6 пъти. Жителския му път завършва на 03.11.1921 г., когато е само на 44 г., но оставя наследство за поколенията - стотици декари протоерозийни и други залесявания.

Предстои реставриране на паметника, както и по-подробното проучване на живота и делото на лесовъда.

Инж. Даниела ПЕТКОВА
ОП "Трънска гора"

Седмица на гората

Да бъдем горди със своя труд и да работим със самочувствието на професионалисти

(От стр. 1)

В тази връзка е и нашата активна дейност със съседни държави - Македония, Турция, Сърбия, както и с държавите членки на ЕС, защото ни обединяват общи стратегически цели и интереси в опазването на това световно наследство. Наследство, което ще завещаем на децата ни.

Много се радвам на интереса към гората и професията на лесовъда от страна на децата, проявен в инициативите с подрастващи, чийто брой всяка година се увеличава. Това е силна мотивация за нас да предадем любовта и познанията си за гората, за да сме сигурни, че делото ни ще бъде продължено.

Искам да ви поздравя с Празника на гората, да ви благодаря за усилията, които полагате. Пожелавам ви

да бъдете горди със своя труд и да работите със самочувствието на професионалисти, които стопанисват едни от най-добрите гори в Европа.

Вълнуващ за лесовъдската колегия момент бе и връчването на отличията за високи професионални постижения за миналата година, гласувани след изпратените номинации до Комисията за определяне на носителите на наградите "Лесовъд на годината" и "За цялостен лесовъдски принос" с председател проф. д-р Иван Палигоров - председател на Съюза лесовъдите в България.

Носител на най-високото професионално отличие "Лесовъд на годината" за 2017 стана инж. Веселин Найденов - старши лесничей в ДГС - Златоград (ЮЗДП - Смолян) за приноса му в ов-

ладяването на последствията от тежкото природно бедствие в горските територии на стопанството. Негови подгласници са инж. Любен Желев - главен експерт в Изпълнителната агенция по горите, инж. Марин Багаров - директор на ДГС - Борима (СЗДП - Враца) и инж. Стоян Терзиев - зам.-директор на РДГ - Бургас. Носител на приза "За цялостен лесовъдски принос" стана зам.-директорът на Северноцентралното държавно предприятие - Габрово, инж. Тодор Бонев. Специалният приз "За принос в популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия" отиде при фоторепортера на списание "Гора" Йордан Дамьянов.

Отличени с наградата на Изпълнителната агенция по горите "Служител по конт-

рола върху дейностите по опазването на горски територии" за 2017 г. бяха горските инспектори: първо място - Милко Субашки - горски инспектор в РДГ - Ловеч, Ивайло Найденов - ИАГ, Васил Лъжански - РДГ - София. За проявен професионализъм в опазването на горските територии са отличени и горските инспектори Илиян Илиев и Георги Петров от РДГ - Берковица. За особени заслуги в контрола и опазването на горските територии специална награда получи инж. Павли Богдански - директор на РДГ - Ловеч.

Отличията - плакети на ИАГ и грамоти, на наградите бяха връчени от зам.-министъра Атанас Добрев, изпълнителния директор на ИАГ инж. Григор Гогов и министъра на труда и социалната политика Бисер Пет-

ков. Председателят на Съюза на лесовъдите в България проф. Иван Палигоров връчи на отличените "Почетен знак" на Съюза и сертификати, удостоверяващи наградата и приноса им.

Участници в тържественото откриване на Седмицата на гората засадиха дръвчета в парковото пространство пред зала "Възраждане".

Мероприятията по повод Седмицата на гората продължиха в цялата страна не само в рамките на седмицата, а и след това с много мероприятия и тържествени моменти. Сред тях най-значими бяха залесяванията в цялата страна, в които се включиха работещите в държавните горски предприятия и подразделения им, регионалните дирекции по горите, служители от Министерството на земеделието, храни-

те и горите и Изпълнителната агенция по горите, областните и общинските администрации, граждани.

Стотици деца от I до VIII клас участваха в традиционната инициатива "Лесовъд за един ден", която се проведе от 10-14 април в цялата страна. Дейно участие в нея взеха дирекциите на природните паркове, регионалните дирекции по горите и специализираните звена на Изпълнителната агенция по горите.

Цял ден - 10 април, бе отделен на залесяването в землището на с. Стара Кресна, в което през лятото на 2017 г. горски пожар унищожава хиляди декари гора. Активно участие с безвъзмездния труд взеха служители на МЗХ, ИАГ, ЮЗДП - Благоевград, ДГС - Кресна, и доброволци.

Б

15 години поклон пред Мемориала на лесовъдите

Преди 15 години, на 7 април 2003 г., когато започва Седмицата на гората, в парковото пространство на Лесотехническия университет е открит Мемориал на лесовъдите, отдала живота си за българската гора. Мемориалът е създаден по инициатива на Съюза на лесовъдите в България с председател проф. Димитър Коларов и е открит от тогавашния зам.-министър на земеделието и горите д-р инж. Меглена Пругчиева. Оттогава всяка година през

последния петък преди Седмицата на гората лесовъдската колегия свежда глави в памет на своите герои и мъченици.

На 30 март традицията бе спазена, като пред мемориала се събраха ръководители и горски служители от ИАГ, РДГ - София, ЮЗДП - Благоевград, ДГС - София, ръководители, преподаватели и учени от ЛТУ и Института за гората, представители на ЛЗС - София, ГСС - София, ДПП "Витоша", членове на

СЛБ и лесовъди ветерани, ръководители и представители на Асоциация "Общински гори", "Булпрофор", синдикалисти, природозащитници, студенти.

Председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров в обстойно и прочувствено слово изтъкна приноса на бележити лесовъди като Васил Попов, Христо Разсуканов, Симеон Петеларов и редица други, загинали за каузата за българската гора. Проф. Палигоров се спря и на

действията на лесовъдската колегия и съюзната организация, която след година навършва 110 г. от създаването си, за развитието на обществения и стопанския живот на България. Подчерта и инициативата на СЛБ за поддържането и създаването на паметници и паметни знаци на бележити представители на лесовъдската гилдия (Словото публикуваме на стр. 5).

Изпълнителният директор на ИАГ инж. Григор Гогов лич-

но поднесе цветя от името на МЗХГ и ИАГ. Венци и цветя

пред мемориала поднесоха и всички присъстващи.

Д-р инж. Меглена Пругчиева - с почетното звание "Доктор хонорис кауза" на ЛТУ

На 3 април в Аулата на Лесотехническия университет се състоя тържествената церемония по връчването на почетното звание "Доктор хонорис кауза", с което висшето учебно заведение удостоверява д-р инж. Меглена Пругчиева - посланик на Република България в Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн.

Тържеството бе почетено от Илияна Йотова - вицепрезидент на България, Георги Първанов - президент на България два мандата (2002-2012 г.), Петър Кънев, Бюрохан Абазов - народни представители, Йорданка Фандъкова - кмет на София, Миглена Кунева, Даниел Вълчев, Соломон Паси, Мехмед Дик-

ме - министри в предишни правителства, Симеон Сакскобургготски - министър-председател на България (2001-2005 г.), Тодор Стоянов - зам.-министър на външните работи, проф. Любен Тотев - председател на Съвета на ректорите и ректор на Минно-геоложкия университет, ректори на висшите учебни заведения, инж. Григор Гогов - изпълнителен директор на ИАГ, проф. Карл Райнхолд Фолц - дългогодишен директор на Университета за горски изследвания във Фрайбург, Германия, директори на държавните горски предприятия и регионалните дирекции по горите и носители на почетното звание "Доктор хонорис кауза"

Ректорът на ЛТУ проф. д.н. Иван Илиев връчва почетното звание "Доктор хонорис кауза" на д-р инж. Меглена Пругчиева

на Лесотехническия университет.

Церемонията бе открита от ректора на ЛТУ проф. д.н. Иван Илиев в присъствието на Академичния съвет, чието

решение за удостояване на д-р инж. Пругчиева с високото почетно звание обяви. Проф. Илиев представи богатия професионален път и отбеляза заслугите ѝ в укрепване и

издигане на авторитета на лесотехническото образование, наука и практика и подчерта приноса на д-р Пругчиева като национален политик и уважаван дипломат. Развълнувана, д-р инж. Меглена Пругчиева прие високото отличие "Доктор хонорис кауза" от ректора, поздрави присъстващите със Седмицата на гората и произнесе академично слово. Тя отбеляза, че в европейските среди българското лесовъдство и горскостопанската наука и практика се ползват с голям авторитет, което трябва да се признава и да се казва на висок глас и у нас. - Сигурна съм - подчерта д-р инж. Пругчиева, спирайки се на предизвикателствата пред

горския сектор в Европа, че приносът на България в създаването на обща европейска политика е не само потенциал, но и напълно реална възможност.

Изпълнителният директор на ИАГ инж. Григор Гогов поздрави д-р Пругчиева с високото почетно звание, отбелязва като принос ѝ в хармонизиране на българското законодателство с европейското в областта на горското стопанство, земеделието, екологията и в старта на реформата на горския отрасъл у нас и ѝ връчи плаката на ИАГ.

Поздравителни слова и адреси, началото на които поставиха вицепрезидентът Илияна Йотова и кметът Йорданка Фандъкова, бяха десетки.

Седмица на гората

ДПП “Витоша”

На 3 април в Детския екостационар “Бели брези” ДПП “Витоша” проведе разширено заседание на Консултативния съвет, посветено на празника. В срещата участие взеха проф. д-р Иван Палигор - председател на СЛБ, инж. Димитър Димитров - зам.-директор на ЮЗДП, инж. Севдалина Димитрова - гл. експерт по защитени територии в ЮЗДП и зам.-председател на Съюза, доц. д-р Миглена Жиянски - директор на Института за гората при БАН, инж. Николай Стоянов - директор на ЛЗС - София, инж. Цветан Динев - директор на ДГС - София, представители на МОСВ, кметовете на витошките села

Железница - Дойчин Сремкин, Бистрица - Николай Гюров, Рударци - Богдан Богданов, представители на НПО и на Междудомовенната работна група, собственици и ползватели на сгради на територията на Природния парк “Витоша”. Презентация за работата на ДПП “Витоша” през 2017 г. и за насоките на дейността

през тази година изнесе директорът ланд. арх. Снежана Петрова. По случай Седмицата на гората участниците в Консул-

тативния съвет бяха поздравени от председателя на Съюза на лесовете в България проф. Иван Палигор.

ДЛС “Витошко - Студена”

На 4 април в ДЛС “Витошко - Студена” - с. Кладница (ЮЗДП) на 4 дка бе залесена нова гора. Теренът в м. Брестовица, освободен след санитарна сеч на короядно петно, бе възстановен с ти-

пичните за района бук, зимен дъб и бреза. В залесяването се включиха служители от Изпълнителната агенция по горите, Министерството на земеделието, храните и горите, Югоза-

падното държавно предприятие - Благоевград, ДПП “Витоша”, ДЛС “Витошко - Студена”, представители на МВР и журналисти. С благодарност за приноса в съвместната работа при опазване на горските територии и проявения професионализъм изпълнителният директор на ИАГ инж. Григор Гогов връчи награди на служители от партньорски организации и журналисти. Отличени бяха комисар Михаил Златанов, зам.-директор на Дирекция “Жандармерия” - за съществен принос в разкриването на посегателства и установяване на незаконни практики, извършени в горските терито-

рии, и младши експерт Георги Парасков, началник на дежурна смяна в РС “Пожарна безопасност и защита на населението” - гр. Сандански - за проявен професионализъм и активно участие в гасене на горски пожари, възникнали през 2017 г. в Благоевградска област.

За отразяване на събития и теми от горския сектор бяха наградени телевизия “Алфа ТВ” и журналистката от Българската национална телевизия Зоя Велинова. За медиен принос в отразяване на горската и ловната тематика награда получи Девора Недялкова, журналист във в. “24 часа”.

РДГ - Сливен

Сливенските лесовете отбелязаха празника с добре свършената работа. РДГ - Сливен, в партньорство с Югоизточното държавно предприятие и ДГС “Тунджа” - Ямбол, участваха на 5 април в съвместна инициатива по залесяване с жълд от червен американски дъб в землището на с. Палаузово за създаване на нова гора на площ 390 декара. Създаването на нови гори е приоритет в работата на ЮИДП, като през 2017 г. са залесени 1900 дка в обхвата на РДГ - Сливен.

Празничната седмица продължи с благотворителна инициатива на РДГ - Сливен, в навечерието на Великден. Учениците от Професионалната гимназия по хотелиерство и туризъм “Акад. Неделчев” в града представиха своите умения в сладкарството на тема “Природата на град Сливен”, които бяха предложени на търг и събраните средства са за благотворителни каузи. Директорът на РДГ - Сливен, инж. Мирослав Маринов предста-

ви пред регионалните медии и присъстващите резултати от дейността на дирекцията за 2017 година.

Регионалната дирекция, ЮИДП, ДПП “Сините камъни”, ДГС - Сливен, и ученици от няколко училища на територията на общината Сливен преживяхме един страшен ден в планината с децата, участващи в националната инициатива “Лесовъд за един ден” (снимката).

Финалът на тържествените мероприятия бе сложен с обща наздравница от служителите на ЮИДП и РДГ в Сливен и Държавните горски стопанства - Твърдица, Елхово, “Тунджа” и ДЛС “Ропотамо”. Директорът на ЮИДП инж. Пейчо Върбанов и директорът на РДГ - Сливен, инж. Мирослав Маринов поздравиха колективите и изразиха своята благодарност към областния управител, директорите на ОД на МВР, РС “ПБЗН” в Сливен и Твърдица за отличната съвместна работа.

Инж. Зорка МИНЧЕВА

Лесовъдите ветерани продължават традицията

Лесовъдите ветерани от Великотърновска и Габровска област тържествено отбелязаха професионалния си празник на 4 април в Клуба на лесовъда в сградата на РДГ - Велико Търново. Срещата бе уважена от инж. Тодор Бонев - зам.-директор на СЦДП - Габрово, инж. Николай Николов - директор на РДГ - Велико Търново, инж. Йордан Бобанков - директор на ДГС “Болярка”. На срещата присъства и инж. Руси Русев, който навърши 75 г. тази година. През тази година членският състав на съюза се увеличи с още един колега, инж. Петър Воденичаров, доскоро зам.-директор на РДГ - Велико Търново. Лесовъдите от региона има с какво да се гордеят, защото през тази година инж. То-

дор Бонев бе награден с високото отличие “За цялостен лесовъдски принос”. По традиция бяха обсъдени и редица лесовъдски въпроси. Инж. Николай Николов сподели, че в региона делът на горите нараства, но за сметка на самонастинали се върху земеделски земи дървесни видове, които имат разнороден състав и ниска гълнота. Залесяванията са предимно с тополи. Ползването от горите е по-малко от прираста. В сравнение с 2013 г. ползването в частните гори намалява, но въпреки това проблемите остават. Дирекцията е една от трите в страната, в които делът на частните собственици е най-висок.

Промени в нормативната уредба доведоха до изчерпва-

не за 5 години на ползването по ЛУП и това затруднява дейността на предприемачите и горските стопанства, сподели инж. Тодор Бонев. Необходимо е да се преразгледа и наредбата за сечите. Според инж. Петър Воденичаров трябва бързо да се работи по решенията, приети на националното съвещание за издънковите гори. Според инж. Иван Гунчев за решаване на редица наболели проблеми е необходимо да се направи нова самостоятелна структура. Дружеството на лесовъдите ветерани от региона се обедини и около редица предложения за подобряване на работата на колегията и стопанисването на горите.

Доц. д-р Кънчо КАЛМУКОВ

Децата на България - лесовъди за един ден

Експертите от ДПП “Персина” - Белене, децата от ОУ “Христо Ботев” в с. Ореш участваха в много интересна програма

Националната инициатива “Лесовъд за един ден” бе едно от главните мероприятия, проведени тази година за Седмицата на гората. Инициативата се превръща в традиция, след като се състоя от 11 до 14 април в цялата страна, за четвърти път. В четирите ѝ издания досега са участвали близо 10 000 деца, а най-масовото бе участието на подрастващите през тази година. С беседи, игри, състезания сред природата лесовъдите от регионалните дирекции по горите, държавните горски предприятия, дирекциите на природните паркове в страната и горските педагози, които се подготвят в ЛТУ, приобщаваха малките българчета към лесовъдската професия, посявайки клъновете на любов към родната природа и нейното опазване.

Под патронажа на РДГ - Бургас, и съдействието на сертифицираните горски педагози подрастващите участваха в инициативата на територията на община Приморско

Учениците от СУ “Никола Й. Вапцаров” - Петрич, се включиха в почистване на крайпътните терени на територията на ПП “Беласица” - с. Коларово

Годишнини

Проф. Евгени
ДИМИТРОВ
на 85 години

Роден е на 22.02.1933 г. в с. Гюрнич, Видинска област. ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", завършва през 1958 година.

Проф. Евгени Димитров е изтъкнат учен и преподавател в областта на горското стопанство, със значими научни и приложни постижения, свързани с лесоустройствена наука и практика. Обширна е на-

учноизследователската му дейност в областта на горската таксация и лесоустройството. Чел е лекции по различни дисциплини във ВЛТИ. Бил е ръководител на катедра "Лесоустройство".

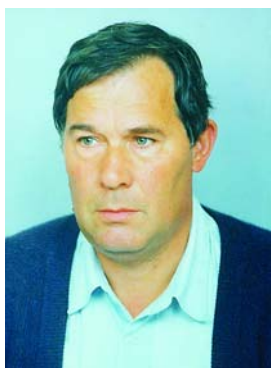
Има множество публикации у нас и в чужбина. Автор е на учебници по лесоустройство и горскопромишлена таксация.

Инж. Живко
СОТИРОВ
на 75 години

Роден е на 14.03.1943 г. в с. Фролош, Кюстендилска област. През 1966 г. завършва ВЛТИ, специалност "Горско стопанство". Работата започва като началник на ГТУ в Горско стопанство - Нови пазар. От 1977 до пенсионирането си през 2010 г. е на служба в РДГ - Шумен. Работи дълги години главно

като специалист по залесяването, а от 1991 г. е експерт по стопанисването на горите.

Инж. Живко Сотиров е изявен лесоустроител и професионалист в Шуменския регион по проблемите на превръщането на издънковите гори в семенни и по извеждането на отгледните сечи в горите.

Инж. Георги
КЛЕЧЕРОВ
на 75 години

Роден е на 13.04.1943 г. в с. Обидим, Благоевградска област. Завършва ВЛТИ, специалност "Горско стопанство" през 1970 година. В продължение на много години е зам.-директор в Горските стопанства в Михайловград (Монтана), Оряхово, Места. През 1973 -1979 г. е директор на ГС - Банско. През 1980-1982 г. е зам.-директор, а през 1996-1999 г. е директор на новосъздадения

Народен парк "Пирин" - Банско (впоследствие Национален парк). Пенсионира се през 2006 г. като началник-отдел в Парка.

Инж. Георги Клечеров е изявен ръководител и професионалист както в лесокултурната и дърводобивната дейност, така и в областта на защитените територии и опазването и възпроизводството на околната среда и природните ресурси.

Инж. Тодор
АНДРЕЕВ
на 75 години

Роден е на 04.05.1943 г. в с. Белотинци, област Монтана. Възпитаник е на Техникума по горско стопанство - Велинград, през 1968 г. се дипломира във ВЛТИ и постъпва като помощник-лесничей в Горско стопанство - Белградчик, а след това в продължение на двадесет години ръководи стопанството. Тук инж. Андреев допринася за правилното и успешното

стопанисване на горите и за създаването и развитието на интензивното ловно стопанство.

Няколко години е директор на ГС - Видин, където успешно ръководи лесокултурната и дърводобивната дейност и допринася за осигуряване на подходяща технология за отглеждане на тополовите и други интензивни култури.

Седмица на гората

Годишни награди на Съюза на лесоустройствите в България

В изпълнение на Заповед 0165/23.03.2018 г. на председателя на СЛБ на 27 март е проведено заседание на Комисия за определяне на носителите на призове "Лесовъд на годината" за 2017 г. и "За цялостен лесоустройски принос". След разглеждането на постъпилите номинации от 14 дружества на СЛБ за общо 17 лесоустройски по утвърдените критерии и ред Комисията класира петима лесоустройски за наградите на Съюза.

Отличията - призове и "Почетен знак на СЛБ", бяха връчени на 2 април по време на официалното откриване на Седмичата на гората в Габрово.

"Лесовъд
на годината" за 2017 г.

Инж. Веселин
Найденев - старши
лесничей
в ДГС - Златоград

Роден е на 26.04.1976 в Неделино. ЛТУ, специалност "Горско стопанство", завършва през 2000 година.

В ДГС - Златоград, постъпва като старши лесничей през 2011 г., началник на ГСУ - Неделино.

ДГС - Златоград, и ГСУ - Неделино, са сред най-силно засегнатите от снеговала през 2015 г. и нападения от корояди. Под ръководството на инж. Найденев през 2017 г. са изведени принудителни и санитарни сечи върху площ 621 дка и са усвоени 36 081 м³ пострадала дървесина. В участъка усилено се работи по възстановяване на освободените площи, като през м.г. са залесени 100 дка горски култури, с много добро прихващане.

Инж. Найденев получава високото отличие за приноса му в преодоляването на последствията от природното бедствие в горите на стопанството.

Подгласници

Инж. Любен Желев -
главен експерт в ИАГ

Роден е на 9.01.1952 г. в с. Мустрак, Хасковска област. През 1978 г. завършва ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

От 1978 до 1993 г. работи в "Агроролеспроект" - София. През 1994-1997 г. е главен технолог по дърводобива в ДГС - Ихтиман.

В ИАГ постъпва през 1999 г., където е главен експерт в отдела "Инвентаризация и горскостопанско планиране" на Дирекция "Гори и лесоустройски дейности" до 2017 година.

Целият професионален път на инж. Желев е свързан с лесоустройствената дейност, в която той допринася за установяване, запазване, обогатяване и поддържане на горите.

През м.г. той има основен принос в поставяне на началото на разработване на областните планове за развитие на горските територии и методика за определяне на мъртвата маса в горите.

Инж. Желев получава наградата за приноса му в лесоустройството и горската администрация и политика.

Инж. Марин Багаров -
директор
на ДГС - Борима

Роден е на 02.07.1961 г. в Троян, Ловешка област. Завършва ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

В ГС - Троян, постъпва през 1988 г., където работи последователно като технолог по строителството, началник на отдел "Енергомеханичен" и технолог по лова.

През 1995-1996 г. е зам.-директор на ГС - Черни Осъм, след което започва работа в ГС - Троян, където е главен инженер и директор.

От 1998 до 2003 г. е производствен и изпълнителен директор на "Леспром Троян" ЕАД. През 2003-2008 г. работи като зам.-ръководител по доставка на суровина в "Лесопласт" АД - Троян.

От 2008 г. е директор на ДГС - Борима (СЗДП).

Инж. Багаров получава наградата за постигнати високи успехи в стопанисването, опазването на горите и достигнати добри финансови резултати в стопанството.

Инж. Стоян Терзиев -
зам.-директор на РДГ -
Бургас

Роден е на 13.05.1954 г. в с. Росеново, Бургаска област. Завършва Техникума по горско стопанство "Христо Ботев" - Велинград, и ВЛТИ, специалност "Горско стопанство" през 1981 година.

Още 15-годишен започва работа в ГС - Грудово, а след получаване на висшето си образование става началник-участък, а след това зам.-директор на ГС - Средец.

През 1999 постъпва в РУГ, сега РДГ - Бургас, където работи като главен експерт по залесяване и борба с ерозията, а през 2011-2013 г. е директор.

От 2013 г. е заместник-директор на РДГ - Бургас.

В своята 38-годишна дейност инж. Терзиев допринася много за увеличаване на горите в Бургаския регион, като под ръководството му са залесени 38 000 дка култури, за ефективен контрол по изпълнение на лесоустройските мероприятия. Започва работата по първия трансграничен проект между РДГ - Бургас и РДГ - Истанбул.

Председател е на Регионалния съвет на Съюза на лесоустройствите в България.

Инж. Терзиев получава наградата за дългогодишния му принос в създаването, опазването и управлението на горите в Бургаския регион и за прилагане на съвременни лесоустройски концепции и новаторски практики.

"За цялостен
лесоустройски принос"

Инж. Тодор Бонев -
зам.-директор
на СЦДП - Габрово

Роден е на 13.04.1958 г. в Плачковци, Габровска област. През 1983 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност "Горско стопанство". През 1997 г. завършва в

УНСС второ висше образование.

Работа започва като началник на ГТУ в ГС - Плачковци. През 1984 г. постъпва в "Агроролеспроект" - София.

В РУГ/РДГ - Велико Търново, като експерт работи през 1995-2002 г., а след това до 2011 г. е заместник-директор.

От 2011 г. става заместник-директор на Северно-централното държавно предприятие - Габрово, като за кратко през 2016 г. изпълнява длъжността "директор".

През целия си професионален път инж. Бонев се изиявява като високоерудирани лесоустроител, с големи постижения в практиката по устройството, стопанисването, охраната и опазването на горите и в определянето на регионалната горска политика във Великотърновския регион. Работата му в СЦДП - Габрово, е с акцент върху оптималното съчетаване на устойчивото стопанисване на горите с постигането на максимален икономически и социален ефект.

"За значителен
принос в популяризиране и повишаване на
имиджа на лесоустройската професия"

Йордан Дамянов -
фоторепортер
в списание "Гора"

Роден е на 10.04.1952 г. в София. През 1971 г. завършва Техникум по полиграфия и фотография "Юлиус Фучик" - София.

През 1974-1980 г. работи в СП "Българска фотография". От 1980 до 1990 г. е в Студията за документални филми "Време".

Фоторепортер в сп. "ИКО" е от 1990 до 1994 година.

В сп. "Гора" постъпва през 1996 година. С голям професионален опит и майсторски подход, с посещения на стотици горски поделения в страната, със спокоен характер и колегиално отношение към хората Йордан Дамянов се наложи като изключително добър и търсен майстор на репортажната фотография.

Има много награди и отличия за своя труд, който запазва в снимки горската история и хората, работещи за благо на българската гора.

Слово на председателя на Съюза на лесовете в България проф. Иван ПАЛИГОРОВ пред Мемориала на лесовете

Вече е утвърдена традиция, започнала преди 15 години, в навечерието на Седмицата на гората да отдаваме почит към всички лесовети, от различните краища на нашата страна, които са посветили живота си на горското дело. Да се поклоним и пред паметта на тези наши колеги, които са загубили живота си в името на опазването и умножаването на горското богатство на България.

В горския летопис достойно място са заели първите радетели, допринесли за създаването на отделението "Надзор на лесовете" към Министерството на финансите през 1879 година. С този акт се поставя началото на организираното горско дело у нас, а историята помни името на Петко Каравелов - министър на финансите, който внася докладите до Александър I - Княз на България, за основаване на Отделение и за назначаване на губернските лесничей. Помнят се и имената на Стоян Брънчев, Христо Разсуканов, Димитър Христов, проф. Тодор Димитров, Димитър Киров, Йордан Митрев, Никола Василев и на много изяви дечици на лесоветската наука и горкостопанската практика, допринесли през годините за съхраняване и умножаване на зеленото богатство на България.

През февруари т.г. се навършила 106 г. от жестокото убийство на Васил Попов -

лесоветът, отдал живота и делото си на борбата с незаконните посегателства върху българската гора. В списъка от имената на мъчениците, загубили живота си, трябва да прибавим и убития от браконieri Симеон Петеларов, на застреляния от "неизвестни лица" горски стражар при Селско-Рашката държавна гора в Тревненско Христо Фингаров, който е главен свидетел по дело за незаконни сечи в особено големи размери. Към този именник трябва да прибавим и лесоветите, които са изпълнили своя отечествен дълг. Историята ни припомня имената на изявени за времето си лесовети, загинали по време на войните през второто десетилетие на миналия век. Тогава нашата колегия е малобройна и всяка загуба се е отразявала негативно на професионалното развитие, както и на стопанисването на горите у нас. В дружественото списание "Горски преглед" намираме "твърде печален и доста дълъг списък", който включва лесоветите Христо Гошев, Атанас Лулчев, Петър Томазов, Владимир Кулумджиев, Атанас Стоянов, Брайко Бозов, Никола Василев, Ганчо Ганчев, Никола Кънев, Георги Купенов, Цено Тотев, Атанас Атанасов. Както казва тогавашният главен редактор Георги Петров, че само за 3 години колегията се е разделила с цяла плеяда "блестящи звезди, изчезнали

преждевременно от хоризонта на зелената емблема".

Лесоветската колегия се прекланя пред тези ратници на българската гора. Съюзът на лесоветите ще продължи да издирва своите герои и да работи за достойното им вписване в нашата горска история. С гордост трябва да се посочи, че нашите предшественици са били много обаятелни личности. Със силни характери и смелост, те намират подкрепа от интелигенцията, учителите и духовниците, за да успеят да опазят и възстановят горското ни богатство. За величественото културно залесително дело на колегията, започнало в края на XIX и началото на XX в., днес говорят оставените от нея живи "зелени паметници". С апостолски труд, с подкрепата на цялата общественост са създадени прекрасните днес крайградски паркове "Аязмото" в Стара Загора, "Кенана" в Хасково, "Хисарлъка" в Кюстендил, "Липник" в Русе и други. До наши дни са създадени повече от 18 млн. дка нови гори. С гордост колегията може да посочи като най-голям успех овладяването на ерозийните процеси в горските територии, защитата на населените места и инфраструктурата от порои и наводнения, удължаването на експлоатационния срок на над 200 язови. Специално внимание заслужава създадената система от ползащитни горски

пояси в Североизточна България, предназначена да предпазва от вятъра и да задържа снежната покривка за увеличаване на добивите от земеделските култури.

Денят на преклонение е днес, преди началото на 94-та Седмица на гората, но нашите амбиции са непрекъснато да издирваме и да възстановяваме паметта на своите предшественици, отдала живота си за Българската гора.

Продължена бе инициативата за Седмицата на гората да се почистват и обновяват паметните знаци - чешми, плочи и паметници на бележити колеги лесовети. През 2017 г. бяха отбелязани годишнини от създаването на горските служби и бяха поставени паметни знаци на различни места в страната. На територията на УОГС "Г. Ст. Аврамов" - Юндола, бяха поднесени цветя пред паметната плоча на Христо Разсуканов и бе открит Национален горски музей, в една от най-старите горски сгради, която се ремонтира и реконструира. В присъствието на много граждани, колеги и ученици от Националната професионална гимназия по горско стопанство "Христо Ботев" - Велинград, на специално тържество бяха поднесени цветя пред паметника на Васил Попов на едноименната улица във Велинград.

В присъствието на журналисти на 29.09.2017 г. бе отбелязано приключването на

реконструкцията на съоръженията на р. Хърсовска, приток на р. Благоевградска Бистрица, в м. Бачиново. Изградени в средата на миналия век под ръководството на лесовета Георги Копанаров - началник на Сеция "Укрепяване на пороищата и залесяване" в Горна Джумая (днес Благоевград), съоръженията преустановяват заливането на града с кални и каменни потоци и са един от зелените паметници на великото културно залесително дело на лесоветите в региона.

Нашият призив към всички колеги е да продължим да издирваме, да почистваме създадените, както и да оставяме нови паметни знаци за лесовети, отдала живота си за опазването и умножаването на българската гора, и да създадем условия за бъдещите поколения да съхраняват тяхната памет. Ние дължим дълбока благодарност, признание и поклон за всеотдайния труд на нашите предци, които с цената на много усилия и жертви успяха не само да запазят, но и да създадат огромни площи от нови гори.

Дълъг и сложен е жителският път, извървян от няколко поколения лесовети в защита на каузата за опазване на българската гора и за развитие на горското дело у нас. И ако те са устояли на всички превратности на времето, това се дължи най-вече на техните морални устои, на техния борчески дух и на

всеобщата подкрепа на народа ни, животът на който е дълбоко свързан с гората, както и с ресурсите и функциите, които тя осигурява.

Да припомним, че българският лесовет със своя висок професионализъм, всеотдайност и гражданска доблест е заслужил уважението и признанието на обществото още в края на XIX век. Лесоветската ни колегия днес не забравя стореното в миналото и с увереност в бъдещето се старае да продължава традициите за умножаване и опазване на нашите гори, за създаване на съвременно горско стопанство, изградено в съзвучие с новите реалиности.

Уважаеми колеги, в тези усилия ние се нуждаем от единство. Не само за да имаме еднаква оценка, когато се припомним славната история на нашата професия, а да останем единни при справянето с предизвикателствата, работейки в служба на българската гора и обществото.

Нека сега, пред този скромен мемориал да се поклоним пред подвига на нашите предшественици с благодарност и признателност за тяхното дело!

Моля да сведем глави и с едноминутно мълчание да почетем паметта на всички лесовети, които не са вече между нас!

Поклон пред светлата им памет!

30 март 2018 г.

Изявени лесовети

Сто години от рождението на проф. д.б.н. Симеон НЕДЯЛКОВ

Известният у нас и по света учен, лесовет и еколог е роден на 03.02.1918 г. в с. Игнатца, Врачанска област. Средното си образование получава в Трета образцова мъжка гимназия - София, а висшето завършва през 1944 г. в Агрономо-лесоветния факултет на Софийския държавен университет.

По време на следването си през ваканциите работи като надничар в бригадите по таксиране и устройство на горите, което предопределя и бъдещата му професионална насоченост. След дипломирането си е назначен за директор на Горското стопанство в Чупрене, което ръководи една година, а след отбиване на военната си служба, още една година. През 1946-1947 г. е директор на ГС - с. Кости, а през 1947-1948 г. - на ГС - Говежда.

Задълбочената му теоретична подготовка и натрупаният практически опит привличат вниманието на ръководството на Агрономо-лесоветния факултет и той е назначен за директор на Учебно-опитното горско стопанство "Петрохански проход" в с. Бързия, Берковско, което ръководи от 1950 до 1951 година. През 1951 г. е привлечен на работа в Министерството на горите.

Ръководен от желанието си за научноизследователска работа, от началото на 1952 г. поема пътя на изследванията в областта на лесоустройството и горската таксация и постъпва в Института за гората при БАН като научен сътрудник. Една година по-късно е избран за ст. н. с. II степен. Присъщата му упоритост и изключителна трудоспособност му позволяват да подготви и да защити през 1957 г. кандидатска дисертация "Изследвания върху факторите, от които зависи количеството на минните подпори в белоборовите насаждения". От 1963 г. е професор по лесоустройство и горска таксация. Издигнат е последователно за завеждащ-секция, научен

секретар и зам.-директор на Института за гората.

Проф. Недялков участва в експедиции за проучване, проектиране и изграждане на ползащитните горски пояси в Добруджа.

Съществени му приноси в лесоветската наука и практика са в няколко направления - измерване, лесоустройство и управление на горските ресурси, многофункционално и устойчиво развитие на горите.

През 1967 г. проф. Симеон Недялков печели конкурс на ООН за експерт по горска екология и е изпратен в Техеранския университет, Иран. Тук той създава Факултет по екология и опазване на природната среда и подготвя много кадри. Близките му отношения с ръководителите на държавата помагат за установяване и развитие на научните, културните и икономическите връзки между Иран и нашата страна. Като специалист на ООН той работи още в Афганистан, Пакистан, Индия, Либия, Виетнам, Централна Африка и други страни. В продължение на много години е експерт по екология към ЮНЕСКО. В двете световни организации ръководи много научни проекти като програмата на ЮНЕСКО "Човекът и биосферата", стартирала през 1970 г., и участва в създаването на световна мрежа от биосферни резервати.

Проф. Недялков продължава и научноиз-

следователската си работа, като през 1978 г. защитава докторска дисертация по биологично направление в Грузинската академия на науките.

След изтичане на мандата му в световните организации проф. Симеон Недялков се завръща у нас и получава задача да създаде Института по екология към БАН (от 2010 г. Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания). Директор на института е до 1988 г., когато се пенсионира. Учен с изключително добра подготовка и осведоменост, той вижда, че бъдещето на екологията, която още тогава се превръща в интердисциплинарна наука, и опазването на околната среда е във въвеждането на комплексния подход при решаването на проблемите на отношенията човек - околна среда. В ръководената от него научна институция той въвежда именно такава организационна структура и тематична насоченост.

По покана на Варненския технически университет проф. Недялков създава Факултета по екология, който ръководи като декан през 1991-1995 година.

Под ръководството му са подготвени и защитени много дисертационни трудове у нас и в чужбина. Резултатите от научните му изследвания и на ръководените от него колективи са обобщени в над 350 публикации. По-значими са "Лесоветство" на френски език (1975), "Горска таксация" на френски език (1975), "Екологична класификация на горите в Иранското Прикаспие" на френски език (1971), "Екологична класификация на горската растителност в Афганистан" на английски език (1976), "Теория на екологията" (1994 и 1998) и други. В редица научни статии разглежда теоретико-методологически проблеми на горските и пасищните екосистеми, екологичен мениджмънт и други. Много са неговите изследователски трудове с

практическо значение. Разработва методи за екологично устройство на горите и народните паркове. През 1981 г. е създадено Българското екологично дружество, сред основателите на което е и проф. Симеон Недялков. Той е и сред основателите, главен редактор и член на редколегията на списание "Balkan ecology", основател и председател на Асоциацията на българските еколози (АБЕКОЛ), член е на Международната асоциация на еколозите.

За изключителните му приноси в развитието на екологията и опазването на околната среда, както и за активната му обществена позиция и организационна дейност е удостоен със званието "академик" на Европейската екологична академия и на Световната академия по опазване на природната среда.

С право проф. д.б.н. Симеон Недялков е сред класиците на българската екология. Благодарение на силното му влияние в световните организации и структури по опазване и възпроизводство на околната среда много от нашите природни забележителности са включени в Списъка на световното природно наследство на ЮНЕСКО, обявени са за биосферни резервати. Продължител на лесоветските традиции, той има изключителни заслуги в създаването на националните паркове, провеждането на важни сесии на екологичната програма "Човекът и биосферата". През 1997 г. е номиниран от Американския биографичен институт за "Мъж на годината" за екологични приноси в полза на гражданското общество, а от Международния биографичен институт в Кембридж е определен като световноизвестен интелектуалец, с приноси за гражданското общество. У нас е отличен с орден "Св. св. Кирил и Методий" - I степен.

Доц. д-р Янчо НАЙДЕНОВ

Мнение

Ползването на дървесина в ПП “Странджа” - много въпросителни

Дългогодишният ми опит в областта на стопанисването на странджанските гори поражда безпокойство за някои негативни тенденции в организацията и осъществяването на добива на дървесина в Природния парк през последните десет години. Анализът на ползването на горите в парковата територия води до категоричния извод, че то не е съобразено с целите и задачите, заложи в заповедта за обявяване на ПП “Странджа”.

Предмет на проучването са планираното и осъщественото ползване на дървесина от горските територии, стопанисвани от Държавните горски стопанства в Малко Търново, Звездец, Кости и ДЛС “Граматиково”, представляващи горите на Парка. Не са коментирани данни за горските територии от ДГС - Царево, част от Природния парк, заради тяхното отделяне в самостоятелен стопански план едва при последната инвентаризация през 2016 година.

Природният парк “Странджа” е обширна горска територия във Вътрешна Странджа, обхващаща около 116 000 ха, 80 % от която е с уникална растителност върху приоритетно защитени местообитания и съобщества от редки и защитени дървета, храсти и треви, някои от които застрашени от изчезване. Състоянието на горите в защитените територии е чувствителна обществена тема, особено за ПП “Странджа”, който обхваща землицата на 22 населени места, и дирекцията му е задължена да информира жителите, туристи и почитатели на планината за провежданите сечи.

Странджанският горски масив е най-голямата компактна дъбова територия на

Европейския континент. В структурата на горите основни лесообразователи са източният горун - 31 % участие от площта, благуният - 30 %, източният бук - 18 %, и черът - 8 на сто. С висока значимост като приоритетни гори са източнубуковите и източнугоруните с участието на вечнозелени храсти, включени в европейските документи за особена защита.

През 2016-2017 г. бе извършена поредната инвентаризация на горските територии в Природния парк, което дава възможност на базата на събраната информация да се направи, макар и непълен, разбор на последното десетилетие (2007-2017 г.) на предвидените и реализираните мероприятия по стопанисването на горите и ползването на дървесина в тях и да се направят някои оценки и препоръки.

За изминалото десетилетие от държавните гори на територията на ПП “Странджа” са отсечени 1 310 000 м³ дървесина (лежаща маса), което представлява 102 % от предвиденото по стопанския план общо ползване. То не е равномерно за отделните горски стопанства - за ДЛС “Граматиково” отсечената дървесина е 90 %, за ДГС - Кости - 102 %, за ДГС - Малко Търново - 105 %, и за ДГС - Звездец - 115 на сто. Тези цифри показват, че ползването на дървесина от горите е превишено общо, а в някои горски стопанства и значително. При средногодишно ползване от 131 000 м³ на територията на Парка процентът на ползването спрямо общия запас е около 0.7. Има обективни причини, които могат да бъдат посочени за полученото по-високо от предвиденото ползване от горите - два тежки снеговала

и ветровала в периода 2011-2013 г. и просеката за изграждането на граничното съоръжение през 2016 година. Независимо от тези обстоятелства превишаване на общото ползване на дървесина не би трябвало да се допуска и в рамките на десетилетието да бъде регулирано.

Поражда ли проблем завишеното ползване от горите на Парка? За да отговорим на този въпрос, трябва да погледнем и изпълнението на предвидените условия добивът да бъде осъществен. За тази цел в стопанските планове на горските стопанства са предвидени мерки за изграждане на инфраструктурата. За десетилетието е предвидено да се построят над 100 км нови пътища, с които да се усвоят нови и труднодостъпни гори. Построени са едва около 20 км, като направената за граничната мрежа инфраструктура не може да се приеме за горски пътища. Още повече, че част от старата горска и общинска пътна мрежа, водеща към границата с Турция, бе допълнително разрушена при това строителство и не бе възстановена. Когато предвидената инфраструктура - пътища, въжени линии и складове, не е изградена, нараства ползването в достъпните, крайбилни райони, което разстройва горите. Да не говорим, че в обществеността се създава впечатление, че много се сече.

Неизграждането на предвидените пътища е проблем от предходни десетилетия, когато плановете за строителство на нови пътища хронично не се изпълняват. Лопатата пътна горска инфраструктура ограничава и периода за нормална работа. При дърводобив във високопланински период се разрушават земните пътища, а всички отрицателни екологични последствия за горските екосистеми на ерозия и вълпътняване на почвите. Разрушените пътища ограничават и достъпността на територията за населението и туристите

Към изясняването на проблема можем да прибавим и данните за средните възрасти на високостъблените гори в ДЛС “Граматиково”, в което стопанският план е завършен. Средната възраст на благуновите високостъблени гори е 110 г., на източнубуковите - 96 г., и на източнугоруните - само 84 години. Подобни са данните, получени за вековните (над 100-годишни) гори в Природния парк, които показват, че за изминалото десетилетие източнубуковите гори са

30 % от тяхната площ, при благуновите - в 45 %, а при източния горун - 57 на сто. Изтощаването на източнугоруните високостъблени гори, от които се получава най-висококачествената дъбова дървесина, е именно поради тяхното разположение по високите части на планината и по билата. Те са достъпни за дърводобив и са натоварени с по-голямо ползване през последните десетилетия.

Особена тревога предизвиква фактът, че в тези части на планината са разположени източнугоруните и източнубуковите гори с подлес от зеленика, които заемат едва 10 % от площта на Парка и са включени в европейския списък като приоритетни за защита гори. Останали са едва 2600 ха естествени гори над 100-годишна възраст с подлес от зеленика - едва 3 % от горите на ПП “Странджа”. Другите приоритетно значими източнубукови гори с подлес от странджанска борвинка заемат общо едва 200 хектара.

Поради тези неблагоприятни условия трябва да се преосмисли размерът на общото ползване на дървесина в ДГС и ДЛС в ПП “Странджа” за следващото десетилетие. Ползването трябва да се нормализира, като се преизчисли и се намали до възможностите и в границите на достъпните райони и категории гори.

Анализът на ползването на дървесина буди тревога и за издънковите гори в района, които са 27 % на територията на Природния парк, а 80 % от тях са на възраст 70-100 години. Тази възраст на издънкови гори е висока, пределна за тяхната устойчивост, което бе доказано от тежките повреди от последните снеговали и ветровали, засегнали обширни територии в Държавните горски стопанства - Звездец и Малко Търново. Въпреки доказаната недовъзможност на тези гори и успешното естествено възобновяване ползването в тях е едва 20 %, а продължават да се претоварват старите естествени гори, които са емблемата на Странджа планина. Заедно с това добитата едра дървесина при ползването на издънковите гори достига едва 4-5 %, с изключение на ДЛС “Граматиково”. Това повдига въпроса достатъчни ли са възможностите и контролът от страна на администрациите на горските стопанства, заслужава ли да се достигат възрасти над 100 г. на издънковите гори, за да се добиват дърва за горене?

Анализът на сортиментната структура на добиваната дървесина по категории и особено на най-стойността - едрата, за последното десетилетие показва драстично разминаване с научнообоснованите цели за дъбовото стопанство и

с предвидените количества за отсичане по стопанските планове на горските стопанства. Предвиденият дял на едрата дървесина в стопанските планове е 24-27 % при добив на дървесина в старите гори (възобновителни сечи). Достигнатите средно за десетилетието проценти са в границите на 10-12, или над два пъти по-малко. Това са около 13 000 м³ средногодишно недобита едра дървесина, преминала към нискостойни сортименти (дърва). Нереализираните приходи при това обезценяване на дървесината са около 1.5-2 млн. лв. годишно. За сведение, бюджетът на Дирекцията на ПП “Странджа” е около 200 000 лв. и е проблемен за изпълнение от Изпълнителната агенция по горите.

Констатирана е трайна и целенасочена практика от дърводобивните фирми да се добиват предимно дърва, с мълчаливата подкрепа на част от горската администрация. В изминалото десетилетие по стопанските планове дървата са 40-60 % от добитата дървесина, а са достигнали 70-80 % в отделните стопанства. И това в най-представителния дъбов масив на България и в гори, които сме отглеждали до 140-150 годишна възраст за добив на специална дървесина. Източнугоруните и източнубуковите от тях са включени като приоритетни за защита.

С безпокойство трябва да се отбележи, че в основата на този проблем стои изостаналостта, примитивизмът и технологичната безпомощност на дърводобивната дейност и дърводобивните фирми, загърбили постигнатото у нас досега. В днешният модерен свят да се товарят ръчно дърва за горене и технологична дървесина; да не се използват въжени линии за извоз; да няма или да са отчайващо стари специализирани трактори, кранове и други машини за извоз и товарене; да не се изграждат временни и централни складове с трайна настилка против разкалване и разрушаване на горските и общинските пътища; да се работи по горските сечища с тежки военни камиони, шарещи по цялата гора, и с изсичане на всевъзможни просеки са признаци на изостаналост. При това с всички отрицателни последици върху екологичното състояние на горската среда - разрушаване на горските почви; осушаване и влошаване на водозащитата; повреди върху възобновяването и защитените растителни видове; повреди на оставащите на корен дървета; създаване на условията за повишаване на повърхностния воден отток от горите и предизвикване на наводнения.

Непривлекателните условия отблъскват желаещите да работят като дърводобивници в горите и възмушават хилядите туристи, обичащи планината.

Липсата на временни и централни горски складове е в противоречие с правилата за провеждане на търгове за продажба на дървесината, заложи в икономическата основа на структурната реформа на горския сектор в последните осем години.

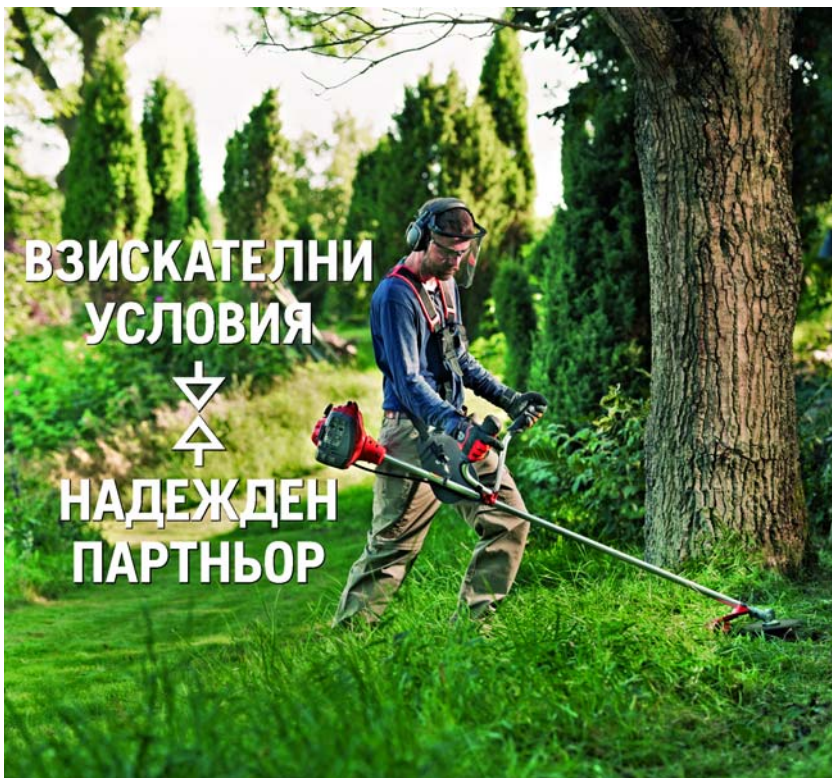
Парите, които се заплащат от горските стопанства за добива на дървесината и формиращите се ежегодно добри печалби в горските стопанства, вероятно не са “достатъчни”, в резултат на което ежегодно се повишава цената на дървата, продавани на местното население.

Посочените неблагоприятни показатели, че такъв технологичен риск и социално и екологично опасен дърводобив не би трябвало изобщо да се допуска, особено на територията на защитена територия, каквато е ПП “Странджа”.

Съществуват и проблеми в административното обслужване на ползването и охраната на горите. Горският сектор в областта на ползването на горите показва добра материална и кадрова обезпеченост. Което не може да се каже за структурите, натоварени с научноприложни, природозащитни и с контролни функции. В много случаи пред заплахата фирмите да напуснат дърводобива налице е безпомощност да се спазят заложените правила и изисквания в законите и правилниците за стопанисване и ползване на горите и неэффективни проверки. Допускат се нискотехнологично предприемачество и техническата изостаналост, неизпълнение на технологичните планове и превишаване на ползването. Допуснати са и тежки кражби на дървесина и нарушения, каквито бяха откритите през 2016 г. незаконни голи сечи в частни, общински и държавни гори на територията на Парка. Обществена тайна е наличието на зависимости от политически и корпоративен характер.

Изведените в този анализ констатации водят до разбирането, че е препоръчително да се преоцени и преосмисли ефективността на проведената структурна реформа в горското стопанство на страната и на приетите документи. Трябва да се изпълнят и научнообосновани действия в ползването на горите във високочувствителни за обществото и уникални горски райони, какъвто е Странджа планина.

Д-р инж. Дико
ПАТРОНОВ

ВЗИСКАТЕЛНИ УСЛОВИЯ

НАДЕЖДЕН ПАРТНЬОР

Husqvarna

АГРОЛАНД-БЪЛГАРИЯ АД, София 1700, ул. "8-ми декември" 13, тел. 024 666 910
info@agroland.eu
www.husqvarna.bg

НОВИ КНИГИ

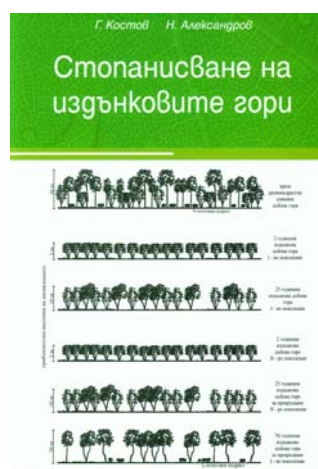

Иван Йовков, Валентина Маринова. Дървопроизводствената функция в моделите за управление на държавните гори. Авангард Прима, София, 2017 г., 143 стр.

Авторите на изданието - проф. Иван Йовков и д-р инж. Валентина Маринова, разглеждат тематиката в три глави - Теоретико-методологични основи на дървопроизводствената функция в моделите за управление на държавните гори, Въздействие на институционалните про-

мени върху историческото развитие на дървопроизводствената функция и Икономическа оценка на дървопроизводството като социално-икономическа функция на горовладелците.

Монографията е предназначена за специалистите от сектор "Земеделие и гори", собственици на гори, дърводобивници, аграрно-лесовъдски фирми, студенти от специалностите "Горско стопанство", "Агроресовъдство" и "Стопанско управление на земеделски и горски стопанства".

Г. Костов, Н. Александров. Стопанисване на издънковите гори. София, 2018, 84 стр.

Книгата е принос към стопанисването на най-голямата група гори у нас - издънковите насаждения, в светлината на съвременните концепции за адаптивно, природосъобразно и отговорно управление.

Изданието съдържа шест глави - Понятие за издънкови гори; Традиционни форми на издънково стопанис-

ване; Превръщане на издънковите гори в семенни; Възстановяване на издънковите гори; Здравословно състояние на издънковите гори; Лесовъдски системи за стопанисване на издънковите гори.

Снабдена с богат диаграмен и фотоматериал, книгата е полезно помагало не само за студентите и лесовъдите от нашата страна, но и за специалистите по горско стопанство от Балканите, Централна и Южна Европа.

Доц. д-р Янчо Найденов. Болести и насекомни вредители по дървесните видове. Издателство "Инфо-вижън", 2018 г., 203 стр.

Изданието предлага в кратка форма основните и карантинните неприятели по горите у нас - вредители, болести, и абиотичните повреди, растителнозащитните продукти и методите и средствата за борбата, ролята на превантивните и лечебните

мерки.

В ръководството са представени и нормативните документи, третиращи задълженията на лесозащитните специалисти. Разглежда се редът и начините на попълване на сигналните листове, регистрирането и отчитането им, начините на провеждане на патологични обследвания, основните методи на макроскопска диагностика.

IN MEMORIAM

На 6 април почина инж. Мехмет Вели Велит.

Роден е на 11.06.1947 г. в с. Фотиново, Пазарджишка област.

През 1966 г. завършва Техникума по горско стопанство „Христо Ботев“ - Велинград, а през 1971 г. - ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Трудовата му дейност започва през 1973 г. в ГС „Антон Иванов“ - м. Вълча поляна (сега ДЛС „Борово“), където последователно е пом.-

лесничей, лесничей, ст. лесничей, зам.-директор и директор.

От 1998 г. няколко години е мениджър по снабдяване с дървесина в Завода за хартия - гр. Стамболийски.

През 2002 г. е началник на РУГ - Пловдив. От 2003 до 2009 г. е директор на РУГ (РДГ) - Пазарджик.

Инж. Велит има големи заслуги в залесятелната, дърводобивната, ловностопанската дейност и многофункционалното стопанисване на горите в Пазарджишкия край.

Поклон пред светлата му памет!

На 9 април почина инж. Илия Георгиев Кулаксьзов.

Роден е на 19.11.1922 г. в Чирпан, Старозагорска област.

През 1950 г. завършва Агрономо-лесовъдния факултет на Софийския университет.

След дипломирането си започва работа като директор на ГС - Ракитово, а от 1956 г. до 1960 г. е инженер на Горскопромишленото стопанство - Велинград. През 1960-1962 г. е главен инженер на новосъздаденото ГС - Чех-

лъво, където участва в създаването и утвърждаването на новата администрация и организира дейността на всички функционални звена в механизиранието и дърводобива. С името на инж. Кулаксьзов са свързани дейностите по овладяване на последиците от смерча през 1961 г. в Западните Родопи.

През 1962 г. е преназначен за главен механик на РДГ - Бургас.

От 1974 г. до 1982 г. е преподавател по механизация на горското стопанство в Техникума по горско стопанство „Христо Ботев“ - Велинград.

Поклон пред светлата му памет!

Тонер касети
пълнене (рециклиране) всички марки
Сервиз на лазерни принтери

БЕЗПЛАТНА ДОСТАВКА В ЦЯЛА БЪЛГАРИЯ

www.bookshop-bg.com

tel. 0878 510141

Книжарницата в Лесотехническия университет
1797 София, бул. „Климент Охридски“ №10

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ

Отказ на работодателя да изплати обезщетение по чл. 222 от Кодекса на труда (при пенсиониране)

Отговор: Правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Кодекса за социално осигуряване (КСО) през 2017 г. се придобива при навършване на възраст 61 години за жените и 64 години за мъжете и осигурителен стаж в размер на 35 години и 4 месеца за жените и съответно - 38 години и 4 месеца за мъжете. За подаване на заявление за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст вече не е необходимо да прекратявате трудовия си договор.

Правната уредба на обезщетението за придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се намира в чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда (КТ).

За придобиване на правото на получаване на обезщетението КТ изисква кумулативното (т.е. и двете трябва да са налице) наличие на две предпоставки: 1. Прекратяване на трудовото правоотношение. 2. Придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст според КСО.

Конкретният размер на обезщетението е различен и зависи от това при кого е работил работникът или служителят през последните десет години от трудовия си стаж. Така, съгласно чл. 222, ал. 3 от КТ, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанието за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на две брутни работни заплати. Ако същият работник или служител е рабо-

ВЪПРОС: Работя в ДГС вече повече от 12 години. В края на 2017 г. навърших 61 години и имам 36 години трудов стаж. Разбрах, че мога да подам заявление по образец на НОИ за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст, но без да прекратявам трудовия си договор. Вече получих и първата си пенсия, като същевременно продължих да работя на същото място, но на друга длъжност. Подадох молба до работодателя да ми бъде изплатено обезщетението, което ми се дължи по право при пенсиониране, но за мое учудване получих устен отказ, с мотива, че това обезщетение не ми се дължи, защото все още продължавам да работя за него.

Въпросът ми е, в крайна сметка, имам ли право на това обезщетение и ако нямам, то на какво основание ми се отказва да го получа?

тил през последните 10 години от трудовия му стаж при същия работодател, то обезщетението ще е в размер на шест брутни работни заплати. Това обезщетение може да бъде изплатено на работника или служител само веднъж.

Отказът на работодателя да Ви изплати исканото обезщетение е напълно законосъобразен и правилен, именно защото продължавате да работите в същото предприятие. В конкретния случай не е налице прекратяване на трудовия договор, което, както казахме по-горе, е една от задължителните две необходими предпоставки за възникване на правото на изплаща-

не на това обезщетение. Или, казано накратко, правото за изплащане на обезщетението за придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за Вас ще възникне само при прекратяване на трудовия Ви договор с работодателя, при когото все още продължавате да работите.

След като продължавате да работите при този работодател повече от 10 години, размерът на дължимото Ви обезщетение е 6 брутни работни заплати. В случая няма значение, че сте работили на две различни длъжности в предприятието, както и основанието за прекратяване на трудовото Ви правоотношение. По-големи размери на обезщетението могат да се договарят само в Колективен трудов договор (КТД) или в индивидуалния трудов договор на лицето.

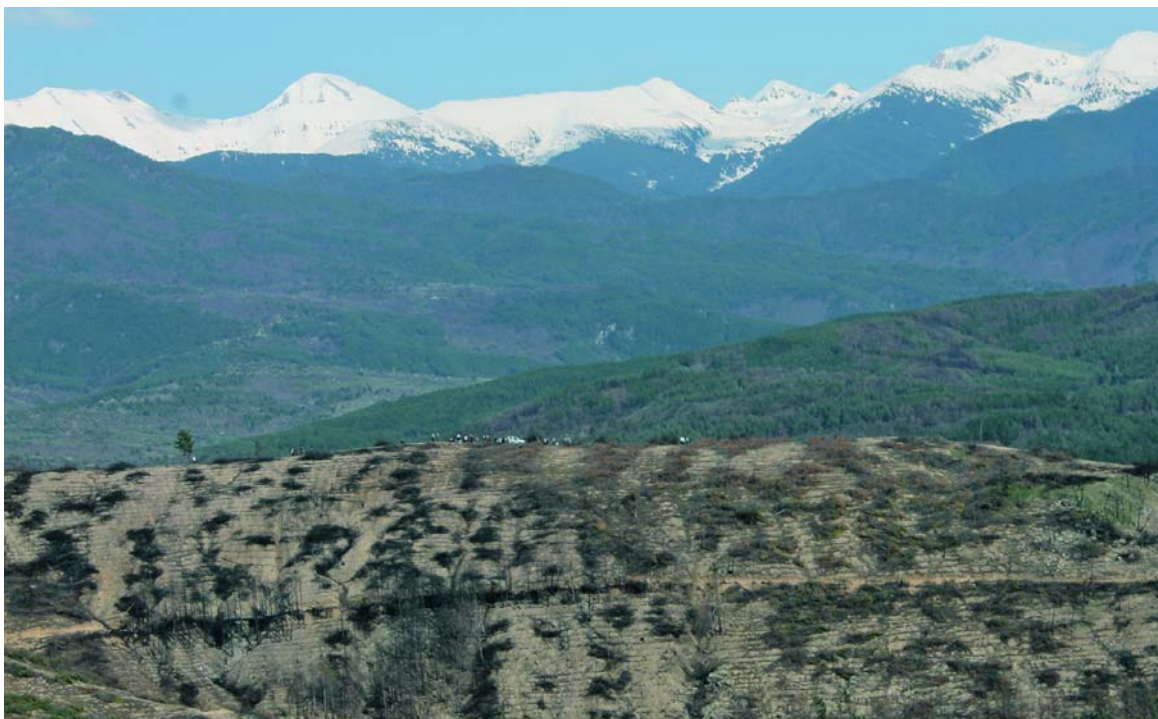
Базата за изчисляване на конкретния размер на обезщетението е брутното трудово възнаграждение за месеца, предхождащ месеца, през който е прекратено трудовото правоотношение или последното получено от работника или служител месечно брутно трудово възнаграждение, доколкото КТД не предвижда друго.

Справка: чл. 222, ал. 3, чл. 228, ал. 1 от КТ; чл. 68 и чл. 94 от КСО; чл. 15 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж.

Кирил ОБРЕШКОВ
юрисл при ФСОГСП

Опазване на горите

Гора е било и гора ще бъде

Опожарена площ

Почистен, терасиран и залесен обект

Наближавайки Кресненското дефиле в разделенилата се пролет на 2018 г., не ни се връща в спомена за адското лято на 2017 г., когато два огромни горски пожара се опитват да заличат зелената премяна на планината. На 13 юли м.г. в ДГС - Кресна, изгарят над 880 дка, а в пожара, започнал на територията на Симитлийското горско стопанство и се прехвърлил в горите на Кресненското горско стопанство, от 24 до 29 август под огъня попадат 15 340 дка горска площ, част от която е в ДГС - гр. Сандански.

В потушаването на кресненския пожар участва огромно количество хора - 1800 души, сред които рамо до рамо в ада на огъня са пожарникарите, горските служители, доброволци, подпомагани от техниката. 35 териториални подразделения на ЮЗДП - Благоевград, 4 регионални дирекции по горите - в Благоевград, Кюстендил, Пазарджик и София, да не говорим за целия наличен състав на ДГС - Кресна, шест дена водят епичната битка със стихията. И накрая надделяват.

Възстановяването на засегнатите от пожара държавни горски територии на ДГС - Кресна, започва почти веднага след огнената стихия. Работи се за усвояване на опожарената дървесина, за да не се похаби годната за преработка и за да се освободят терените за възстановяване на горската растителност. На всички е ясно, че някога голата и засушлива снага на планината е била залесена с насаждения, много ценни по своето предназначение. Залесявани преди десетилетия, десетки хиляди декари е трябвало да се преборят с ерозията и да изпълнят своите рекреационни и защитни функции. Което с помощта на лесовъдите успяват да направят отлично, като първо спират почвената ерозия, после, обгръщайки населените места с животворната си красота, предоставят им вода и въздух, поминък и възможности за туризъм. Огънят няма памет, огънят няма благодарност, той е бедствие. Може да бъде причинен от човека, но със сигурност може да бъде спрял от човешката сила, което и стана през горещия август на 2017 година.

По изранените гърди на планината тази пролет все още няма гора, каквато е била някога. Но как лесовъдът да остави този пейзаж да прилича на лунен? Природата ще влезе в правата си и на много места може да тръгне естественото възобновяване. Но на повечето намесата на лесовъдите е наложителна. Ето по тази причина Седмицата на гората бе не само професионален, но и морален повод да се започне с възстановяване на горите край Кресна.

На 10 април в района на махала Юруковци на с. Стара Кресна бяха залесени

над 13 дка с 6500 фиданки от зимен дъб и черен бор. В залесяването, организирано от МЗХГ, ИАГ, ЮЗДП - Благоевград, и ДГС - Кресна, взеха участие над 240 души. Особено емблематично бе присъствието на служители от Регионалната дирекция по пожарна безопасност и защита на населението - Благоевград, водени от комисар Георги Пармаков, както и огнеборци от Районните служби в Благоевград, гр. Сандански, Петрич и Перник (сн. 1). Всички те денонощно бяха на огромния августовски пожар през м.г., а днес почистваха земята от почернели клони, правеха тераси и дупки, в които поставяха крехки фиданки. Много ентусиазирано залесяваха и служителите от ЮЗДП - Благоевград, с директор инж. Дамян Дамянов, както и лесовъдите от Горското стопанство в Кресна, които пряко организираха през целия ден работата на терена (сн. 2). Най-многобройно бе присъствието - 111 души, на служители от ИАГ, водени от зам. изпълнителния директор инж.

Росен Попсапов, от ГСС - София и ЛЗС - София, ДПП "Витоша", както и представители на Столичната дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" (сн. 3). В залесяванията участваха и служители от Регионалните дирекции по горите - Благоевград и София.

Добро и благородно начало, което трябва да продължи с много труд и усилия и в бъдеще, за да има отново гора.

Светлана ИВАНОВА
Снимки
Борис ГОСПОДИНОВ